

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie **M. O.**,
ukaranego za czyny z art. 94 § 1 k.w. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.,
na posiedzeniu w dniu 20 lutego 2026 r.,
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść
od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Tczewie
z dnia 6 grudnia 2022 roku, sygn. akt II W 903/22

- 1. uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia M. O. od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 94 § 1 k.w., zaś w pozostałym zakresie na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w. umarza postępowanie;**
- 2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

M.O. został obwiniony o to, że:

1. w dniu 19 września 2022 roku około godziny 10.40 w miejscowości P. na drodze nr [...], kierował samochodem m-ki . nr rej. (...) nie posiadając do tego wymaganych uprawnień, tj. o czyn z art. 94 § 1 k.w.;

2. w tym samym miejscu i czasie kierował samochodem m-ki . nr rej. (...) utrzymanym w złym stanie technicznym, tj. czyn z art. 97 k.w. w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 1 Prawa o ruchu drogowym;

3. w tym samym miejscu i czasie kierując samochodem m-ki . nr rej. (..), dopuścił ten pojazd do jazdy pomimo braku wymaganego dokumentu stwierdzającego dopuszczenie pojazdu do ruchu, tj. czyn z art. 96 § 1 pkt 4 k.w.

Sąd Rejonowy w Tczewie wyrokiem nakazowym z dnia 6 grudnia 2022 r., sygn. akt II W 903/22:

I. obwinionego M.O. uznał za winnego popełnienia zarzuczanych mu we wniosku o ukaranie czynów:

- w pkt 1, tj. wykroczenia z art. 94 § 1 k.w.,
- w pkt 2, tj. wykroczenia z art. 97 k.w. w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 1 Ustawy Prawo o Ruchu Drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 988),
- w pkt 3, tj. wykroczenia z art. 96 § 1 pkt 4 k.w.,

i za to przy zastosowaniu art. 9 § 2 k.w., na mocy art. 94 § 1 k.w. w zw. z art. 24 § 1 a k.w. wymierzył mu karę grzywny łącznie w kwocie 3.200 zł (trzy tysiące dwieście złotych);

II. na mocy art. 94 § 3 k.w. w zw. z art. 29 § 1 i 2 k.w. orzekł wobec obwinionego środek kamy w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 (dwóch) lat;

III. na mocy art. 118 § 1 i 2 k.p.w., art. 119 § 1 k.p.w., art. 3 ust. 1 w zw. z art. 21 pkt 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.) zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania w tym 70 zł (siedemdziesiąt złotych) tytułem wydatków i 320 zł (trzysta dwieście złotych) tytułem opłaty.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 4 stycznia 2023 roku.

Kasację na korzyść ukaranego od wyroku Sądu Rejonowego w Tczewie wniósł Prokurator Generalny, który zaskarżonemu wyrokowi zarzucił rażące i mające

istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 93 § 2 k.p.w., poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że występują przesłanki do rozpoznania sprawy obwinionego w postępowaniu nakazowym, skutkiem czego wydanie wyroku nakazowego nastąpiło również z rażącym naruszeniem prawa materialnego, a mianowicie art. 94 § 1 k.w., poprzez jego wadliwe zastosowanie i uznanie M.O. za winnego popełnienia wykroczenia, polegającego na kierowaniu pojazdem mechanicznym, w dniu 19 września 2022 r., bez wymaganych do tego uprawnień w postaci prawa jazdy, które utraciło ważność w dniu 2 stycznia 2022 r., podczas gdy okoliczności popełnienia zarzucanego obwinionemu czynu i jego wina, w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego budzą wątpliwości, albowiem przepis art. 15zzzz ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami kryzysowymi (Dz.U. z 2020 r. poz. 374, z późn. zm.) stanowi m.in. że jeżeli ważność prawa jazdy (pkt 1) lub uprawnień do kierowania pojazdami (pkt 8) upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ważność tych dokumentów, uprawnień i wpisu ulega przedłużeniu do dnia upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później - co winno skutkować uznaniem, iż zachowanie obwinionego nie wyczerpało ustawowych znamion przypisanego mu wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., ponieważ określony na dzień 2 stycznia 2022 r. termin ważności posiadanego przez M.O. prawa jazdy, a zarazem posiadanych przez niego uprawnień do kierowania pojazdami uległ przedłużeniu z uwagi na fakt, iż przypadał w pierwszej kolejności w okresie stanu epidemii, obowiązującego od dnia 20 marca 2020 r., wprowadzonego rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 491), a następnie, po tym, jak stan epidemii został odwołany z dniem 16 maja 2022 r., mocą rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2022 r. poz. 1027), w okresie stanu zagrożenia epidemicznego, obowiązującego od dnia 16 maja 2022 r., wprowadzonego rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12

maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2022 r. poz. 1028), który został odwołany dopiero z dniem 1 lipca 2023 r., mocą rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1118).

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku nakazowego i uniewinnienie obwinionego od przypisanego mu wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., a nadto z uwagi na upływ terminu określonego w art. 45 § 1 k.w., umorzenie postępowania w pozostałym zakresie na podstawie art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna, dlatego podlegała rozpoznaniu i uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron, zgodnie z treścią art. 535 § 5 k.p.k. w zw. z art. 112 k.p.w.

Należy w pełni podzielić zarzut zawarty w kasacji Prokuratora Generalnego o rażącym naruszeniu przez Sąd Rejonowy w Tczewie przepisów prawa karnego procesowego i materialnego tj. art. 93 § 2 k.p.w. i art. 94 § 1 k.w.

Zasadne jest stanowisko skarżącego, iż ukarany M.O. w czasie popełnienia przypisanego mu wykroczenia z art. 94 § 1 k.w., tj. w dniu 19 września 2022 r. legitymował się ważnym uprawnieniem do kierowania pojazdami mechanicznymi w postaci prawa jazdy, pomimo upływu terminu ważności tego dokumentu w dniu 2 stycznia 2022 r.

Powyższe wynika z faktu, że początkowo na terenie kraju w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 od dnia 20 marca 2020 r. obowiązywał stan epidemii wprowadzony rozporządzeniem Ministra Zdrowia (Dz. U. z 2020 r. poz. 491), następnie po jego odwołaniu w dniu 16 maja 2022 r., został wprowadzony stan zagrożenia epidemicznego rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1028). Stan ten odwołano rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1118) z dniem 1 lipca 2023 r.

Data przeprowadzonej wobec ukaranego M.O. kontroli drogowej i jednocześnie data przypisanego mu wykroczenia z art. 94 § 1 k.w. (19 września 2022 r.) nastąpiła w ramach czasowych obowiązującego wówczas od dnia 16 maja 2022 r. do dnia 1 lipca 2023 r. stanu zagrożenia epidemicznego.

Uwzględniając powyższe okoliczności wobec ukaranego należało zastosować art. 15zzzw pkt 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1327 z późn. zm.), na mocy którego, jeżeli ważność prawa jazdy upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ważność tego dokumentu ulega przedłużeniu do dnia upływu 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później. Skoro zatem ważność prawa jazdy w świetle art. 15 zzzw pkt 1 ww. ustawy została przedłużona na okres 60 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, co miało miejsce w dniu 1 lipca 2023 roku, to powyższe oznacza, że ważność prawa jazdy ustała z dniem 29 sierpnia 2023 r. (zob. wyrok SN z dnia 23 sierpnia 2023 r., I KK 252/23). M.O. nie popełnił zatem w dniu 19 września 2022 r. przypisanego mu wykroczenia, co skutkowało musiało uchynieniem prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Tczewie, a wobec oczywistej niesłuszności skazania (art. 537 § 2 in fine k.p.k.), uniewinnieniem obwinionego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Ponadto wskazać należy, iż M.O. został ukarany również za popełnienie wykroczeń z art. 97 k.w. w zw. z art. 66 ust. 1 pkt 1 Prawa o ruchu drogowym i z art. 96 § 1 pkt 4 k.w. i przy zastosowaniu art. 9 § 2 k.w., na podstawie art. 94 § 1 k.w. wymierzono mu karę łączną grzywny w kwocie 3200 zł za wszystkie zarzucane wykroczenia. Mając na uwadze, że sąd *meriti* nieprawidłowo zastosował przepis art. 94 § 1 k.w., będący podstawą wymiaru kary łącznej grzywny, zaistniała konieczność uchynienia wyroku w całości, albowiem kwestia ta winna zostać na nowo ukształtowana w ponownym postępowaniu.

Uwzględniając natomiast terminy przedawnienia określone w art. 45 § 1 k.w., z dniem 19 września 2025 roku nastąpiło przedawnienie karalności wykroczeń określonych w pkt 2 i 3 części dyspozytywnej wyroku Sądu Rejonowego w Tczewie,

co skutkowało koniecznością umorzenia postępowania w tym zakresie na podstawie art. art. 5 § 1 pkt 4 k.p.w. w zw. z art. 45 § 1 k.w.

O kosztach postępowania w sprawie orzeczono na podstawie art. 121 § 1 k.p.w. w zw. z art. 632 pkt 2 k.p.k. i art. 638 k.p.k., obciążając nimi Skarb Państwa.

Z uwagi na merytoryczne rozstrzygnięcie kasacji, rozpoznanie wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczeń stało się bezprzedmiotowe.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.

Anna Dziergawka

[WB]

[a.ł]